

'InZicht' licht u in over nieuwe boeken, congressen en lezingen in taalkundig Nederland en België. Vermelding in deze rubriek betekent niet dat de redactie ze aanbeveelt. Voor een zo volledig mogelijk beeld hebben wij ook uw hulp nodig. Weet u iets waarvan u denkt dat het in deze rubriek thuishoort, laat het ons dan weten. Verschijningsdata en prijzen onder voorbehoud.

Engels op de universiteit

Het Engels heeft zich aan de Nederlandstalige universiteiten en hogescholen genesteld als onderwijstaal, met name in de masteropleidingen. Niet iedereen is daar gelukkig mee, ook niet binnen de universitaire wereld zelf. De kwaliteit van het onderwijs zou eronder kunnen lijden, omdat het Engels voor de meeste studenten en docenten niet de moedertaal is. En dan is er ook nog de vraag of de verengelsing van het hoger onderwijs het begin van het einde is voor het Nederlands als cultuurtaal.

In oktober 2008 werd er in Brussel een congres gehouden onder de titel 'Nederlands in hoger onderwijs & wetenschap'. Bezorgde wetenschappers bogen zich toen over kwesties als: moet de voertaal in het wetenschappelijk onderwijs zo veel mogelijk Nederlands blijven, mogen instellingen voor hoger onderwijs overschakelen op het Engels, en hoe (on)wenselijk is het dat onderzoekers steeds minder in het Nederlands publiceren?

De lezingen die die dag werden uitgesproken zijn nu samengebracht in een congresbundel, aangevuld met een aantal elders verschenen artikelen van wetenschappers en politici over dit onderwerp. Bij elkaar schetst het boek een beeld van de huidige stand van zaken in Nederland en België, maar het plaatst de verengelsing ook in een internationale context: hoe wordt er bijvoorbeeld in Duitsland mee omgegaan? Verder wordt geprobeerd te bepalen hoeveel Engels nu eigenlijk nodig en acceptabel is, en wat eraan gedaan kan worden om een verdere verbreiding van het Engels tot staan te brengen, of het zelfs weer uit de collegezalen te weren.

Hoewel er ook minder uitgesproken meningen in staan, is het boek als geheel een pleidooi voor de instandhouding (en soms dus: herinvoering) van het Nederlands als taal van het hoger en wetenschappelijk onderwijs.

Nederlands in hoger onderwijs & wetenschap? onder redactie van Albert Oosterhof e.a. is een uitgave van Academia Press en kost € 17,- (gelijmd, 180 blz.). ISBN 978 90 382 1539 6

■ MEDISCH ENGELS

Omdat ook de medische wereld al lang niet meer om het Engels heen kan, besloot Bohn Stafleu van Loghum, de uitgever van het *Pinkhof geneeskundig woordenboek*, tot de vertaling van een innovatief

medisch vertaalwoordenboek Engels-Duits, gericht op studenten en 'health care professionals' (met als resultaat een medisch woordenboek Engels-Nederlands). Het boek, samengesteld door de Oostenrijkers Michael en Ingrid Friedbichler, combineert een uitgebreide Engelstalige verklaring van de medische termen (inclusief voorbeeldzinnen en informatie over de medische én taalkundige context) met een vertaling van de sleuteltermen uit het lemma. De inhoud is systematisch geordend, en wordt ontsloten via een alfabetisch register. Het boek is ook op cd-rom verkrijgbaar; een probeer-versie is te downloaden op www.pinkhof.nl/ medisch-engels. De vertaling was in handen van Arnoud van den Eerenbeemt.

Pinkhof medisch Engels. KWIC-Web taaltrainer en vakwoordenboek voor onderwijs en onderzoek kost € 95,- (ingenaaid, 950 blz.). ISBN 978 90 313 7722 0

■ **TEKSTBOEK VERTAALWETENSCHAP**
Eind 2004 verscheen *Denken over vertalen*, een bundeling van klassieke en toonaan-

gevende essays van een internationaal gezelschap schrijvers en wetenschappers over allerlei aspecten van de theorie en de praktijk van het vertalen. Onlangs is er een sterk uitgebreide tweede editie

van dit boek verschenen. *Denken over vertalen* wil stimuleren tot nadenken (en discussiëren) over het vertalen, en het is dan ook in de eerste plaats gericht op studenten vertaalwetenschap en tolken-vertalers in opleiding. De beschouwingen zijn onderverdeeld in drie categorieën: geschiedenis en beschrijving, reflectie en theorie, en methodiek en kritiek. Gezamenlijk bieden ze een boeiend overzicht van de verschillende manieren waarop er over vertalen werd en wordt gedacht.

Denken over vertalen. Tekstboek vertaalwetenschap van Ton Naaijken e.a. verscheen bij Uitgeverij Vantilt en kost € 37,50 (ingenaaid, 430 blz.). ISBN 978 94 6004 046 7

■ TAALGERNISSEN

Ben van Balen, naar eigen zeggen "wars van purisme maar ook van taalbederf", schrijft op www.irritaal.nl wekelijks een column over in zijn ogen irritante taaluitingen. Vorig jaar verscheen een eerste bundeling (*Irritaal*) van zijn ergernissen, en die heeft nu een opvolger in *'Ik zeg: doen!'* Ergernissen die hierin aan bod komen, zijn onder meer

wellness, hun hebben, respect, een hapje eten, LOL, doorpakken, en natuurlijk 'Ik zeg: doen!' *'Ik zeg: doen!'* Pak je irritaalmomentje is een uitgave van Sirene en kost € 9,90 (gelijmd, 134 blz.). ISBN 978 90 5831 527 4

■ WIELERTAAL

Een van de dingen die wielrennen zo leuk maken, is de taal die gesproken wordt door coureurs en commentatoren – aldus Wim van Rooy, Fons Leroy en Sam van Rooy, de schrijvers van het *Wielerveelwoordenboek*.

Het is een beetje Vlaams, een beetje Nederlands, en ook een beetje "kosmopolitisch", met al die woorden uit nog weer andere talen, maar boven alles is het volks. En dat past ook bij een peloton vol rouwdouwers die "de hardste sport ter wereld" bedrijven. Het *Wielerveelwoordenboek* geeft uitleg bij ruim vierduizend wielertermen, van *aal*, *aambeï* en *aanduwen* tot *zweetdief*, *zwieper* en *zwikken* en *zwakken*. De lemma's worden vaak aangevuld met anekdotes en encyclopedische feiten en weetjes.

Wielerveelwoordenboek is een uitgave van Atlas en kost € 19,90 (ingenaaid, 283 blz.). ISBN 978 90 450 1420 3

■ DIALOGEN

Schrijven kun je leren – dat is het adagium van de ‘Schrijfreeks’ van uitgeverij Augustus. Hierin zijn inmiddels zo’n vijftiengdelen verschenen over uiteenlopende onderwerpen als het schrijven van jeugdboeken, gedichten en essays, en ‘technische’ zaken als ritme aanbrengen, spanning opbouwen en redigeren. De twee nieuwste delen gaan over het schrijven van toneel en dialogen. In *Schrijven voor theater* staan interviews met dertien theaterschrijvers over “hun schrijfmethode, werkwijze en techniek”. Het boek bevat ook een lijst met “tips voor beginnende toneelschrijvers”.

Het tweede boek, *Dialogen schrijven*, bevat twaalf artikelen van auteurs als René Appel, Thomas Verbogt en Jan Brokken over “het geheim van een goed tweegesprek”: hoe construeer je een goede dialoog en hoe schrijf je die vervolgens op?

- *Schrijven voor theater – 13 methodes. Gesprekken met toneelschrijvers* van Willy Hilverda kost € 16,50 (gelijmd, 156 blz.). ISBN 978 90 457 0426 5
- *Dialogen schrijven. Laat je personages spreken* van Don Duyns kost € 16,50 (gelijmd, 172 blz.). ISBN 978 90 4570421 0

■ TAAL VOOR STUDENTEN

Na alle alarmerende berichten over hun gebrekkige taalvaardigheid wordt er tegenwoordig veel meer verwacht van studenten. Uitgeverij Pearson Education speelt hierop in met twee taalboeken. Het eerste is *Basisboek grammatica*, een “bijspijkerboek” dat zich exclusief richt op pabo-studenten die zich voorbereiden op de taaltoets die ze tegenwoordig moeten afleggen. Alle onderwerpen die voor dit examen van belang zijn, worden behandeld. Het boek bevat een instaptoets waarmee de student kan bepalen welke onderwerpen nog verbetering behoeven.

Het tweede boek is *Basisboek taal*, dat studenten helpt bij schrijfoopdrachten zoals scripties. Het boek onderscheidt daarbij drie fases: de voorbereiding (structureren), het schrijven zelf (alinea, zinsbouw, woordgebruik) en revisie (herschrijven, spelling, interpunctie). De lesstof van bijna ieder hoofdstuk kan worden getoetst met afsluitende oefeningen.

- *Basisboek grammatica* van Yvonne Halink kost € 29,95 (ingenaaid, 167 blz.). ISBN 978 90 430 1797 8
- *Basisboek taal* van Mariëlle Bovenhof e.a. kost € 29,95 (ingenaaid, 199 blz.). ISBN 978 90 430 1617 9

